

پهیماننامه‌ی سوید- عیراقی به‌بێ هیچ کاریگه‌ریه‌ک

به‌گوێره‌ی په‌یمانێکی تازه له‌گه‌ڵ حکومه‌تی عیراق ، حکومه‌تی سوید ده‌توانیته‌ به‌زۆر په‌نا به‌ره‌ عیراقیه‌ وه‌رنه‌گیراوه‌کان بنیڕێته‌وه‌ . به‌لام زۆر دوو دلی ئه‌بینیته‌ له‌ وه‌ی که‌ بتوانن ئه‌نجامی بدن . هه‌رچه‌نده‌ ده‌سه‌لاتدارانی عیراق و سوید (وه‌ثیقه‌ی ته‌فاهوم) یان ئه‌نجام داوه‌ له‌نیوانیان که‌ پێگا ئه‌کاته‌وه‌ بۆ به‌زۆر نارنده‌وه‌یان ، به‌لام له‌وانه‌یه‌ زۆر زه‌حمه‌ت بیته‌ ته‌نها یه‌ک په‌نا به‌ریش به‌په‌زنامه‌ندی خۆی بچێته‌وه‌ . پێکخراوی جیهانی په‌نا به‌ران UNHCR به‌رده‌وامه‌ له‌ دژایه‌تی نارنده‌وه‌ی په‌نا به‌ره‌ عیراقیه‌کان سه‌ره‌پای باشتربوونی باری ئاسایش له‌ ماوه‌ی دواییه‌دا .

له‌وکاته‌ی زۆریه‌ی په‌نا به‌ره‌ عیراقیه‌کانی نارده‌پاست و خوارووی عیراق مافی په‌نا به‌راتیان له‌ سوید وه‌رگرتووه‌ ، له‌وه‌ ئه‌جێته‌ ئه‌م په‌یمان به‌ پتر دیاریکراو بیته‌ بۆ نزیکه‌ی 400 په‌نا به‌ری کوردستانی عیراق که‌ مافی جێنیشین بونیان درێژنه‌کراوه‌ته‌وه‌ . که‌دێته‌ سه‌ر کوردستانی عیراق UNHCR رازی ئه‌بیته‌ له‌سه‌ر نارنده‌وه‌ی په‌نا به‌ران ئه‌گه‌ر خۆیان له‌م ناوچه‌یه‌ هاتبن و تاکه‌ تاکه‌ش بریاریان له‌ سه‌ر درابێته‌ .

به‌گوێره‌ی ووته‌ی په‌ند شه‌وه‌گه‌ت کۆنسوله‌نت له‌ پێکخراوی Care4you که‌زانیا‌ری له‌ سه‌ر کوردستانی عیراق هه‌یه‌، داسه‌لاتدارانی هه‌ریمی کوردستان قه‌ت رازی نابن به‌م په‌یمان به‌ "من وه‌کو بۆچونی خۆم بپوا ناکه‌م که‌ ده‌سه‌لاتدارانی هه‌ریمی کوردستان رازی بن به‌وه‌رگرتنه‌وه‌ی په‌نا به‌رانی کورد ئه‌گه‌ر به‌زۆر بنیڕدێته‌وه‌ . جا ئه‌م په‌یماننامه‌یه‌ قه‌ت نایه‌ته‌ بواری جێبه‌جێکردن ."

به‌گوێره‌ی هه‌والی بیرونی عیراقی، هوشیار زبیا‌ری وه‌زیری ده‌ره‌وه‌ی عیراق ئه‌لیته‌، نارنده‌وه‌ی په‌نا به‌ران ئه‌بیته‌ به‌په‌زنامه‌ندی خۆیان بیته‌، هه‌ر چه‌نده‌ له‌ په‌یماننامه‌که‌دا هاتوه‌ که‌وا ئه‌گه‌ر به‌په‌زنامه‌ندی خۆیان سه‌فه‌رنه‌که‌ن ئه‌وه‌ زۆریان لێده‌کریته‌ که‌سوید به‌جێبه‌یئێن وه‌کو دوایین شانس .

پرسیاریش ئه‌وه‌یه‌ ئایا UNHCR بۆچونی ئه‌گۆرپه‌ته‌ له‌باره‌ی عیراق؟ ئیستا کۆبوونه‌وه‌یان هه‌یه‌ له‌ جنێف له‌سه‌ر ئه‌گه‌ری باشتربوونی باری ئاسایش له‌ عیراق . پراویژکارانی ئاسایشی عیراق، دوو پۆژ له‌مه‌وبه‌ر هه‌ستان به‌هه‌لسانگاندنی باری ئاسایش و ئه‌لێن که‌توند و تیژی به‌ پاژه‌ی 70% که‌م بوه‌ته‌وه‌ به‌ هه‌لسه‌نگاندنی له‌ گه‌ڵ هاوینی پابردوو .

له‌گه‌ڵ گۆرینی بۆچونی UNHCR له‌باره‌ی عیراق ئه‌وه‌ کاری نارنده‌وه‌ی په‌نا به‌ران زۆر ئاسانتر ئه‌بیته‌ .

له‌سالی 2007 دا 18559 عیراقی گه‌یشته‌وه‌ ته‌ سوید له‌ وانه‌ 10000 که‌س مافی په‌نا به‌ریان وه‌رگرتووه‌ . سوید خه‌لکی عیراقی زۆر وه‌ر ئه‌گرت هه‌ر بۆیه‌ عیراقیه‌کان زیاتر پوویان له‌م وولاته‌ ئه‌کرد . هه‌روه‌ها سوید به‌م زووانه‌ سه‌فاره‌ت له‌ عیراق ئه‌کاته‌وه‌ .

په‌یماننامه‌ی نیوان سوید و عیراق جولانیکی خسته‌وته‌ ناو په‌رله‌مانی دانمارکه‌وه‌ . چه‌ند پارته‌یه‌کی دانمارکی په‌خه‌نی زۆریان له‌ حکومه‌تی دانمارک گرتووه‌ که‌ گوايه‌ تانیستا نه‌یان توانیوه‌ په‌یمانیک له‌گه‌ڵ حکومه‌تی عیراق ئه‌نجام بدن سه‌ره‌پای چه‌نده‌ها هه‌ولدان .

وه‌رگێرانی : باوکی په‌نج _ له‌ پۆژنامه‌ی ئینفو پماشیۆنی دانمارکی _ به‌رواری 22-02-08